

ความสัมพันธ์การค้าไทย-BIMSTEC

➤ การค้ารวม

- ปี 2563 การค้าไทย-BIMSTEC มีมูลค่า 17,743.53 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 17.19 จากปีก่อนหน้า คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.05 ของมูลค่าการค้าระหว่างประเทศของไทย โดยไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้า 3,335.97 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คู่ค้าสำคัญของไทยในกลุ่ม BIMSTEC ได้แก่ อินเดีย เมียนมา บังกลาเทศ ศรีลังกา ภูฏาน และเนปาล ตามลำดับ ในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา (2559-2563) มูลค่าการค้าไทย-BIMSTEC มีมูลค่าเฉลี่ยปีละ 19,227.69 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 12.1 ต่อปี

- ในช่วง 3 เดือนแรกของปี 2564 (ม.ค. – มี.ค.) การค้าไทย-BIMSTEC มีมูลค่า 5,701.19 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากช่วงเวลาเดียวกันของปี 2563 ร้อยละ 4.15 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.46 ของมูลค่าการค้าระหว่างประเทศของไทย โดยไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้า 888.84 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ตารางที่ 1: การค้ารวมระหว่างไทย-BIMSTEC

การค้ารวม	อันดับคู่ค้า		สัดส่วน (%) เทียบ BIMSTEC	มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐ)				
	โลก	BIMSTEC		2559	2560	2561	2562	2563
ไทย-BIMSTEC	-	-	100	15,819.54	19,103.22	22,039.24	21,432.90	17,743.53
ไทย-อินเดีย	11	1	56.70	7,727.88	10,372.43	12,493.17	12,153.74	9,774.12
ไทย-เมียนมา	18	2	35.50	6,532.64	6,786.50	7,640.14	7,610.20	6,593.23
ไทย-บังกลาเทศ	40	3	4.98	995.57	1,317.43	1,255.79	1,067.60	909.08
ไทย-ศรีลังกา	60	4	2.12	471.74	513.01	526.43	455.12	374.00
ไทย-ภูฏาน	126	5	0.20	24.37	47.15	39.57	43.17	51.69
ไทย-เนปาล	98	6	0.48	67.34	66.70	84.14	103.07	41.40

➤ การส่งออก

- ปี 2563 ไทยส่งออกไป BIMSTEC มูลค่า 10,539.74 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 20.22
 - ในช่วง 3 เดือนแรกของปี 2564 (ม.ค. – มี.ค.) ไทยส่งออกไป BIMSTEC มูลค่า 3,295.02 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 3.17

- สินค้าส่งออกสำคัญของไทย (2563) ได้แก่ เคมีภัณฑ์ (7.70%) เม็ดพลาสติก (7.58%) เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่อง (5.11%) เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ (4.95%) อัญมณีและเครื่องประดับ (4.61%) น้ำมันสำเร็จรูป (4.39%) รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (4.36%) เครื่องดื่ม (3.32%) ผลิตภัณฑ์ยาง (2.89%) และผ้าผืน (2.69%) ตามลำดับ

ตารางที่ 2: การส่งออกระหว่างไทย-BIMSTEC

การส่งออก	อันดับคู่ค้า		มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐ)				
	โลก	BIMSTEC	2559	2560	2561	2562	2563
ไทย-BIMSTEC			10,795.79	12,600.32	14,018.40	13,205.36	10,539.74
ไทย-อินเดีย	10	1	5,155.15	6,477.30	7,628.14	7,332.55	5,489.84
ไทย-เมียนมา	17	2	4,178.18	4,310.75	4,627.78	4,364.25	3,797.85
ไทย-บังกลาเทศ	33	3	939.66	1,256.37	1,196.55	986.87	858.25
ไทย-ศรีลังกา	47	4	431.82	442.55	442.96	376.14	301.29
ไทย-ภูฏาน	113	5	24.24	47.09	39.25	43.03	51.64
ไทย-เนปาล	87	6	66.74	66.26	83.72	102.52	40.87

➤ การนำเข้า

- ปี 2563 ไทยนำเข้าจาก BIMSTEC มูลค่า 7,203.78 ล้านเหรียญสหรัฐ ลดลงร้อยละ 12.30
- ในช่วง 3 เดือนแรกของปี 2564 (ม.ค. – มี.ค.) ไทยนำเข้าจาก BIMSTEC มูลค่า 2,406.18 ล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.60
- สินค้านำเข้าสำคัญของไทย (2563) ได้แก่ ก๊าซธรรมชาติ (25.40%) เครื่องเพชรพลอย อัญมณี เงินแท่งและทองคำ (13.28%) เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ (9.66%) เคมีภัณฑ์ (6.79%) พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช (6.48%) สินแร่โลหะอื่นๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์ (5.17%) เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ (3.21%) สัตว์น้ำสด แช่เย็น แช่แข็ง แปรรูปและกึ่งแปรรูป (3.08%) ผลิตภัณฑ์เวชกรรมและเภสัชกรรม (2.98%) และส่วนประกอบและอุปกรณ์ยานยนต์ (2.83%) ตามลำดับ

ตารางที่ 3: การนำเข้าระหว่างไทย-BIMSTEC

การนำเข้า	อันดับคู่ค้า		มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐ)				
	โลก	BIMSTEC	2559	2560	2561	2562	2563
ไทย-BIMSTEC			5,023.75	6,502.91	8,045.26	8,227.54	3,335.96
ไทย-อินเดีย	13	1	2,572.73	3,895.13	4,865.03	4,821.18	4,284.28
ไทย-เมียนมา	17	2	2,354.46	2,475.75	3,012.37	3,245.94	2,795.39
ไทย-บังกลาเทศ	70	3	39.92	70.46	83.47	80.74	50.82
ไทย-ศรีลังกา	73	4	55.92	61.07	83.47	78.99	72.72
ไทย-เนปาล	172	5	0.60	0.44	0.42	0.55	00.53
ไทย-ภูฏาน	192	6	0.12	0.07	0.50	0.14	00.05

➤ โอกาสทางการค้าระหว่างไทย-BIMSTEC

1. BIMSTEC เป็นตลาดเอเชียใต้ขนาดใหญ่ที่มีประชากรกว่า 1,700 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 22 หรือ 1 ใน 4 ของประชากรโลก
2. ปี 2563 (2020) BIMSTEC มีมูลค่ารวมทางเศรษฐกิจของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Combined GDP) คิดเป็นมูลค่า 3.96 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ¹ หรือร้อยละ 4.58 ของ GDP โลก
3. ปี 2563 (2020) BIMSTEC มีการเติบโตทางเศรษฐกิจ (Real GDP Growth) ที่ร้อยละ 6.8 สูงกว่าอัตราการเติบโตเฉลี่ยของโลกที่ประมาณร้อยละ 3.4 จึงมีศักยภาพเป็นตลาดรองรับสินค้าของไทยได้
4. BIMSTEC มีทรัพยากรธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์ จึงเป็นแหล่งวัตถุดิบใหม่ที่สามารถนำเข้าเพื่อลดต้นทุนการผลิต
5. BIMSTEC อยู่ระหว่างการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งเอื้อต่อการร่วมลงทุน
6. BIMSTEC เป็นตลาดใหม่ซึ่งจะช่วยให้ไทยลดการพึ่งพาสหรัฐอเมริกา และบรรเทาภาวะการแข่งขันของไทยในตลาดหลัก
7. ธุรกิจบริการและการลงทุนที่ไทยมีศักยภาพและมีโอกาสขยายตัวสูง ได้แก่ ภาคบริการ อาทิ การก่อสร้างขนส่ง การท่องเที่ยว/โรงแรม/ที่พัก สุขภาพ การศึกษา ภาคการลงทุน อาทิ การผลิต การเกษตรเหมืองแร่/พลังงาน และการประมง

➤ ปัญหา/อุปสรรคทางการค้าระหว่างไทย – BIMSTEC

1. ผู้ประกอบการไทยยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตลาด BIMSTEC น้อยมาก
2. ผู้ประกอบการไทยยังขาดความรู้ทางภาษา ธรรมเนียม และวัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชียใต้
3. BIMSTEC เป็นอนุภูมิภาคที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกันมาก และประชากรส่วนใหญ่ยังมีกำลังซื้อต่ำ ส่งผลให้การค้าการลงทุนระหว่างกันอยู่ในระดับต่ำ
4. BIMSTEC มีข้อจำกัดด้านระบบสาธารณูปโภค และโครงสร้างพื้นฐานของประเทศทำให้การขนส่งสินค้ามีต้นทุนสูง เช่น ขาดการเชื่อมโยงที่มีประสิทธิภาพในการขนส่งสินค้าบริเวณชายแดน รวมถึงบางประเทศ อาทิ เนปาลและภูฏานเป็นประเทศที่ไม่มีทางออกทะเล (Landlocked Country) และมีขนาดสายการบินที่เล็กทำให้มีข้อจำกัดในการขนส่ง

พฤษภาคม 2564

สำนักเอเชีย แอฟริกา และตะวันออกกลาง
กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

¹ International Monetary Fund (2020 est.)